

Relancepakket: Zuurstof voor de Gentse Economie

Addendum bij de beleidsnota 'Voor een sterk ondernemersklimaat en een economie van de toekomst'

20 oktober 2020

Entiteit

Departement Stedelijke Ontwikkeling
Dienst Economie

Contactpersoon

Els De Leeuw

In maart werden ook onze burgers en bedrijven ondergedompeld in een globale gezondheids- en daarna economische crisis 'corona'. Diverse prognoses en opinies wijzen op één van de grootste naoorlogse economische crisissen en de reikwijdte van de effecten blijft nog onzeker. Ook onze Gentse ondernemingen, werkgevers en werknemers, onderzoekers, studenten, zelfstandigen,.. ondervinden nog dagelijks de impact van de crisis. Dat talent en creativiteit van cruciaal belang zijn werd nog eens onderstreept. Nu is het zaak om, aanvullend op de diverse ondersteuning die vanuit Europa, de federale en Vlaamse overheid al zijn en nog worden gegeven samen gericht in te zetten op snelle en duurzame relance na de crisis enerzijds en anderzijds nog meer ruimte voor de creativiteit en innovatie als humus voor onze economie van morgen. We drukken ook uitdrukkelijk onze appreciatie uit voor alle inzet en volharding.

Ondanks alle Federale, Vlaamse en lokale inspanningen worden volgens de Graydon foto op eind augustus 1 op 6 van de Gentse bedrijven zodanig geïmpacteerd door deze crisis dat het voortbestaan in gedrang komt. Deze bedrijven hebben, naast alle verkregen tegemoetkomingen, dringend nood aan een financiële injectie van alles samen zo'n 1,2 miljard €. Zonder deze injectie staan er worst case 12.000 jobs op de helling. Bepaalde sectoren worden bovengemiddeld getroffen waardoor er nood is aan doelgerichte maatregelen. Complementaire acties, naast Vlaamse en Federale, zijn noodzakelijk en persoonlijke zorg en begeleiding zijn hierin codewoorden. Zorg voor ondernemingen met toekomst door de versterking van hun netwerk en van het Gentse ondernemende Ecosysteem zijn dan ook een rode draad doorheen dit relancepakket, naast ondersteuning van de liquiditeitspositie van onze ondernemingen via het fiscale luik van dit relanceplan.

Actief opvolgen van de impact van de crisis

De Gentse Economie ondervindt ernstige gevolgen van de wereldwijde coronacrisis. Om in te schatten hoe groot de impact is op de Gentse bedrijven doen we beroep op het **impact dashboard van Graydon**. Met deze tool biedt het dataverzamelingsbureau ons een wetenschappelijk onderbouwd model aan dat voor ieder bedrijf een kans inschat op het overleven van deze crisis. Ze gaat hiervan uit van de situatie van het bedrijf voor de crisis (14 maart 2020), de impact die de crisis heeft op dit bedrijf, de maximale financiële ondersteuning die ze zou kunnen krijgen (o.a. technische werkloosheid – coronapremie –

bancaire kredieten – belastingsuitstel - ...) en de nodige kapitaalsinjectie om het bedrijf doorheen deze crisis te leiden.

We maken daarnaast een ook **breder balans** op van de effecten van deze globale crisis op ons socio-economisch weefsel, waarbij we ook kijken naar impact op investeringen, werkgelegenheid, doorstart na de lockdown, impact op onze ruimtelijke kaders...

Samen met **North Sea Port** hebben we oog voor de korte en lange termijn-gevolgen voor de Gentse haven en zetten we sterk in op duurzaamheid en diversificatie.

Dialogo en samenwerking blijven meer dan ooit essentiële pijlers van ons economisch beleid. Via diverse overlegfora peilen we actief naar bevindingen van onze Gentse starters, ondernemingen, organisaties,.. en vertalen we hun zorgen en uitdagingen mee in ons beleid.

Zo werd de ronde tafel met ondernemers en organisaties uit de creatieve economie samengebracht om ambities uit de beleidsnota versneld te bespreken en de crisissituatie te bespreken. Ook op de eerste meeting van de Ghent Economic Board was de impact van de crisis op onze innovatieve economie punt van discussie. De adviesgroep Starters gaf ons diverse concrete suggesties die hieronder verder werden uitgewerkt. Ook de Gentse startup scene ondervond forse impact die in enkele ronde tafels met de betrokken bedrijven en VOKA werd besproken. De taskforce Handel & Horeca werkte intensief samen om niet alleen de gevolgen van de lockdown, maar ook de begeleiding van de heropstart in een grote gezamenlijke inspanning in goede banen te leiden.

Meer dan ooit blijft ook **nabijheid en laagdrempelige dienstverlening** voor alle ondernemers van belang. Via het loket van het OOG werden tussen 13 maart en 31 augustus **1793** vragen van ondernemers behandeld, 29.2 % daarvan waren corona gerelateerd en kwamen uit heel diverse sectoren: 40% horeca, 16% detailhandel, 7% diensten en contactberoepen, 5% ambulante handel en 32% overige sectoren. Sinds juni is ons loket ook weer fysiek toegankelijk. We versterken onze dienstverlening verder door ook na afhandeling van hun vraag ondernemers actief te contacteren om te bevragen waar zij extra steun bij kunnen gebruiken. We organiseren (coronaproof) ook momenten waarop we laagdrempelig met ondernemers met vragen in gesprek kunnen gaan en stellen nog meer direct contact en warme begeleiding van onze ondernemers centraal.

Tussen 13 maart 2020 en 31 augustus 2020 telde de stadswebsite van ondernemen circa 63 000 unieke paginaweergaven. Met ruim 4750 unieke bezoekers was de pagina met het overzicht van de economische steunmaatregelen het populairst. Via de nieuwsbrief hebben we ook twee- à driewekelijks circa 3000 ondernemers bereikt. Ook via de socialemediakanalen hebben we ingespeeld op de snel evoluerende context. Zo hebben Gentse ondernemers via verhalen van andere ondernemers onze dienstverlening en producten ontdekt (Dyzo, starterscontract, Stadsleverancier, psychosociaal welzijn, startupmap.gent, ...).

Efficiënt ondernemingsbeleid voor ondernemers

Ondersteuning van de liquiditeitspositie

Een aanzienlijk deel van de bedrijven werd en wordt nog steeds geconfronteerd met ernstige liquiditeitsproblemen. Daarom keurde Stad Gent begin april een **fiscaal pakket** goed dat geleid heeft tot de **kwijtschelding van de bedrijfsbelastingen** voor de maanden maart, april en mei. Hierbij werd geen onderscheid gemaakt tussen grootte of soort van activiteit. De maatregel had als doel om alle bedrijven ademruimte te geven zodat ze in staat waren om hun activiteiten terug op te starten. Aangezien begin juni de horecazaken hun deuren nog niet konden openen, werden eveneens de terrasbelastingen voor de maand juni kwijtgescholden. Daar bovenop werd beslist om als bijkomende relancemaatregel de terrasbelastingen tot midden november kwijt te schelden.

Naast de belastingen werden ook de **retributies** voor een kleine 400 marktkramers en ambulante handelaars voor de periode maart t.e.m. mei geschrapt. Deze ondernemers konden hun beroep niet uitoefenen en het betalen van een retributie aan de Stad Gent was dan ook niet aan de orde.

In totaal wordt zo ongeveer 6 mio euro aan belastingen en retributies kwijtgescholden.

Ten slotte werden ook de aan de Stad Gent of SoGent **verschuldigde huurgelden en concessies door ondernemers geannuleerd** voor die getroffen maanden. Voorwaarde is wel dat een omzetverlies van 60% aangetoond kan worden voor de maanden waarin de lockdown gold. In totaal werd zo een 175.000 euro kwijtgescholden.

Extra ondersteuning voor onze starters

Ook vandaag blijven starters kiezen voor een **starterscontract** als steun bij een kwaliteitsvolle start. Starters wiens aanvraag van het starterscontract de eerste maal niet wordt goedgekeurd door het beoordelingscomité, geven we extra ondersteuning in de vorm van gratis **advies**. Dit advies moet leiden tot een aangepast businessplan waardoor de slaagkansen van de starters voor dit starterscontract stijgen.

Het effect van deze maatregel zit vooral op de middellange en lange termijn. Door ondernemers beter voorbereid aan hun zaak te laten beginnen, stijgen de slaagkansen aanzienlijk. Dit heeft het starterscontract in het verleden duidelijk bewezen. Om de Gentse Economie een duurzame toekomst te geven, hebben we nood een nieuwe instroom die stevig in de schoenen staat en een stootje of crisis (zoals deze waarin we nu zitten) makkelijk kunnen overwinnen.

Extra begeleiding via partnerorganisaties van starters

We voorzien voor 50 000 EUR extra in ondersteuning van de organisaties die tijdens de coronacrisis starters helpen door uitbreiding van hun dienstverlening, het openstellen van workshops voor alle ondernemers (ook niet-leden), het proactief in gesprek gaan met starters, het zorgen voor extra psychologische en financiële steun,...

Deze uitgebreide capaciteit en maatregelen zet immers ook het businessmodel van deze organisaties onder druk. Terwijl zij zich 100% focussen op het verder ondersteunen van

starters, wil de Stad Gent hen ondersteunen om deze uitgebreide dienstverlening langere termijn vol te houden. De nood aan extra ondersteuning van startende ondernemers zal in de rest van 2020 en 2021 duidelijk voelbaar blijven.

Versterken van begeleiding ondernemers in moeilijkheden

Dyzo en de Stad Gent werken al meerdere jaren samen om ondernemers in moeilijkheden een gespecialiseerde en persoonlijke begeleiding aan te bieden. Samen met de Vlaamse overheid en Dyzo willen we klaar staan om bij een toename van vragen en ondersteuningsnoden een passend aanbod te garanderen. Ons loket OOG zal blijven zorgen voor een warme overdracht naar de experts van Dyzo en via diverse communicaties zorgen we dat ondernemers maximaal de weg vinden naar deze dienstverlening. Het is van belang dat al onze medewerkers die heel dicht bij ondernemers in moeilijkheden staan, aandacht geven aan de werking en het aanbod van Dyzo. Door middel van een infosessie heeft Dyzo hiervoor onze medewerkers verder gevormd.

We hebben ook expliciet **oog voor de effecten op welzijn en welbevinden** die deze crisis bij onze ondernemers teweegbrengt. Via het OOG zorgen we voor een luisterend oor door de ondernemer actief te polsen naar het welzijn. OOG-medewerkers zullen een opleiding volgen die hen zal helpen dit gesprek professioneel aan te gaan. Nieuwe initiatieven, zowel publieke als private, die werken rond het welzijn van ondernemers volgen we op en bieden we mee aan via onze geijkte kanalen. We blijven via onze diverse communicatiekanalen concrete tips van ondernemers om veerkrachtig om te gaan met de coronacrisis actief delen. De informatieve webpagina's van het Departement Samenleven, Welzijn en Gezondheid ([sociale initiatieven tijdens corona](#) + [psychosociale hulp](#)) promoten we actief via onze communicatiekanalen zodat ondernemers de juiste weg naar ondersteuning en begeleiding vinden.

Duw in de rug voor transformatie

Veel ondernemingen grepen de crisis reeds aan om hun businessmodel beter future proof te maken naar aanleiding van deze crisis. Die creativiteit willen we de volgende twee jaar extra ondersteunen door tussenkomsten in 1 op 1 begeleiding die ondernemingen vragen en opstart van '**doorzetterscontracten**'. Doel is om mee te helpen stopzettingen te vermijden en onze ondernemingen te ondersteunen bij verduurzaming.

Kleine ondernemingen uit diverse sectoren en levensfasen die de voorbije maanden leden onder zwaar omzetverlies naar aanleiding van de crisis kunnen zich laten begeleiden en extern advies inwinnen en/of investeren in transformatie naar nieuwe business modellen, diensten of producten. Per advies kunnen ondernemingen tot 500 EUR tussenkomst vragen en per investering is maximaal 5000 EUR beschikbaar. In totaliteit wordt 750 000 EUR vrijgemaakt en bijkomende personeelsinzet om alle aanvragen snel te kunnen verwerken. Zo willen we echt maatwerk leveren voor een extra duw in de rug voor al de Gentse doorzetters. Vanaf 1 oktober kunnen ondernemers een aanvraag indienen.

Stimuleren van een bruisend en divers handelsweefsel

Onze handel en horeca ondervinden en -vonden zware effecten van de verplichte sluiting van bepaalde deelsectoren, de maatregelen ter bescherming van de gezondheid, het stilvallen van het culturele leven en toerisme,.. Via de taskforce Handel en Horeca werd kort op de bal gespeeld door o.a. de lancering van een **Kooplokaal.gent website**, campagnes en specifieke communicatie acties gekoppeld aan Pasen, moederdag...

PuurGent diende haar oorspronkelijke actieplan voor 2020 grondig aan te passen. Een aantal campagnes en acties werden geannuleerd, andere werden in tone of voice aangepast.

De Stad wilde ervoor zorgen dat Gent ook in de zomermaanden van 2020 aantrekkelijk is voor de Gentenaars, bezoekers en verblijfstoeristen. De zomer van 2020 werd gekenmerkt worden door 'domestic travel' : op ontdekking in eigen land, stad, wijk én straat. Met aandacht voor spreiding van de bezoekers in tijd én in ruimte. PuurGent werkte hiervoor een aangepast en intensief **zomercommunicatieplan** uit en sloot de zomer af met een **End of Summer StockSale**.

PuurGent ontvangt in 2020 een extra en éénmalige exploitatietoelage van €90.000 om in te zetten voor de ontwikkeling en de promotie van een **uniek wandel- en ontdekkingsconcept** in Gent, waarin content over Gent wordt gebundeld en op een attractieve wijze gedeeld. We werken hiervoor nauw samen met Schepen Van Braeckvelt (Dienst Toerisme - opdrachthouder) en Schepen Souguir (Dienst Cultuur). Dit wandelconcept omvat 14 gecureerde wandelingen, de Hoet te Voet route waarbij kunstwerken in meer dan 200 zaken worden opgehangen, en een unieke samenwerking met de Beiaard en het Gentse DJ-duo Stephen en David Dewaele.

Binnen de middelen van het Vlaams noodfonds voor de vrijetijdssector maakt de stad 150 000 EUR vrij om culturele activiteiten in handel- en horecazaken te ondersteunen. Hiermee wordt niet alleen de kunst- en cultuursector versterkt, maar worden ook opportuniteiten geboden aan de handelszaken om opnieuw klanten aan te trekken. Er is ondersteuning tot maximum 1.000 euro voor een activiteit georganiseerd door een individuele handelszaak en tot 5.000 euro voor een culturele activiteit georganiseerd door een handelaarsvereniging voorzien.

Het budget voor **individuele coaching** van ondernemingen binnen het Future Proof traject in samenwerking met UNIZO wordt tevens verhoogd. We willen minstens 70 handelaars activeren en zo helpen de uitval van het aantal handelaars tot een minimum beperken. Naast budgettaire verhoging werd de inhoud ook herschreven zodat deze zowel maximaal inspelt op de huidige en prioritaire noden als op behoeften op middellange termijn.

We blijven de handelaars en horecaondernemers stimuleren om samen te werken en hun winkelbuurt te promoten via de **verhoogde subsidie handelsinitiatieven**. Het subsidiepercentage werd opgetrokken van 50 naar 75% en ook het plafondbedrag werd opgetrokken van € 3.000 naar € 5.000. Activiteiten die bij PuurGent reeds werden ondersteund zijn onder andere een design stockverkoop door verschillende handelaars en het aankleden van een aantal straten in de sfeergebieden.

Heropening van handel en horeca

Vanaf 11 mei heropenden alle winkels. Er werd een actieplan opgemaakt in samenwerking met alle betrokken stadsdiensten dat boog op vier pijlers: duidelijke looprichtingen in de winkelstraten, inzet van 'warme winkelstraatbegeleiders', voorzien van wasbekkens en monitoring van de drukte. De partners van Puur Gent zetten mee hun schouders onder de begeleiding van de heropening.

Op 8 juni kon een groot deel van de Gentse horeca heropenen. Met de hulp van handelsorganisaties zoals Horeca Vlaanderen, Unizo en de Opperdekenij werd samen met schepen Watteeuw, bevoegd voor de publieke ruimte, een terrasuitbreidingskader uitgewerkt. Dit kader laat toe om aanvragen van bestaande terrassen snel te beoordelen binnen een aantal duidelijke richtlijnen te vergunnen.

Er zijn ondertussen 196 terrasuitbreidingen toegekend die tot 15 november kunnen worden geëxploiteerd, goed voor ongeveer 4.500 m² extra terrasoppervlakte. De gemiddelde grootte van de terrasuitbreidingen bedraagt 21,8m² (mediaan: 11 m²). waarvan 4.500 m² tijdelijke COVID-uitbreiding.

Daarnaast werd een uitzonderingsprocedure voor nieuwe terrasaanvragen uitgewerkt waardoor ook nieuwe terrassen snel een tijdelijke vergunning kunnen krijgen. Puur Gent heroriënteerde daarnaast een deel van zijn budget promotie naar de heropening van de horeca. Om handel en horecaondernemers een extra hart onder de riem te steken steunde de stad daarnaast een brede campagne om burgers te sensibiliseren en te informeren.

Extra steun voor verfraaiing en renovatie van handelspanen

In de enquête naar aanleiding van de vorige reglementsvernieuwing gaf 75% van de handelaars aan dat de subsidie "verfraaiing handelspanen" de steun was die ze nodig hadden om de werken die ze gepland waren uit te voeren. We willen handelaars en eigenaars van handelspanen zeker nu een extra stimulans aanreiken:

- We trekken de subsidie voor het kernwinkelgebied en sfeergebied op naar 50% (eerder 40%).
- Buiten een kernwinkelgebied, sfeergebied of schakelstraat trekken we het subsidiepercentage op naar 40 % (eerder 30%).

Hiervoor werd een voorstel van aanpassing van het reglement aan de gemeenteraad in september voorgelegd, dat ingaat vanaf oktober. Ook handelaars die reeds werken hebben uitgevoerd kunnen binnen de 2 jaar na de werken nog een dossier indienen.

Opschalen van de economie van de toekomst

Investeren in de economie van de toekomst is vandaag meer dan ooit aan de orde. Dit wordt al uitvoerig beschreven in de beleidsnota. Ook de ambitieuze Next Generation en Green Deal plannen van de Europese Commissie onderschrijven de ambitie om te evolueren naar een economie van de toekomst.

Samen met de Ghent Economic Board willen we versnellingen in innovatieopportunities en de nieuwe Europese plannen maximaal mee benutten en ondersteunen. Binnen onze innovatieve bedrijven en speerpunten toont zich een wisselend beeld. Zo droeg ons biotech ecosysteem actief bij aan de bestrijding van COVID 19. De gezondheids crisis legde diverse opportuniteiten voor een versnelling van innovaties bloot. De voorziene opbouw van een Health District en versterking van de Health cluster uit de beleidsnota wordt daardoor bevestigd. Diverse beloftevolle technologiebedrijven ondervonden forse groeivertragingen, ook daar bekijken we passende ondersteuning.

Om de troeven van de Gentse digitale economie in de kijker te zetten, lanceerden we in mei de vernieuwde **startupmap.gent**, een digitale vitrine voor de diensten en producten van Gentse start-ups en scale-ups. Zo willen we business-to-business contacten faciliteren en een gezicht geven aan de vele Gentse spelers. Dit platform wordt de komende maanden en jaren verder bijgestuurd en aangevuld.

De gebruikersinterface van de startupmap.gent werd aansluitend ook toegepast op makersplatform.gent. Dé online matchmaking tool voor creatieven en professionele makers is nu aantrekkelijker en toegankelijker. Ook op dit platform doen we samen met Ministry of Makers blijvende inspanningen om het bereik en de impact te vergroten. En we verkennen samen met de Dienst Cultuur ook een intensere samenwerking met het Kunstenoverleg Gent op dit vlak, onder meer met het oog op extra functionaliteiten. Daarnaast ontwikkelt Ministry of Makers een bijkomend aanbod om meer kruisbestuiving te realiseren tussen creatieven én kennisinstellingen en bedrijven met het oog op een grotere innovatiekracht.

Via onze diverse communicatiekanalen (nieuwsbrief, social, Stadsmagazine,..) werden goede voorbeelden van innovaties binnen speerpunten in coronatijden extra in de verf gezet.

Gent zal als gaststad van de Trefdag Digitaal Vlaanderen haar ambitie van Technologiehoofdstad verder uitdragen en is ook gaststad voor de digitale editie van The Big Score 2020. Dit 3-daags evenement in december geeft een boost aan de digitale economie. Op dag 1 kunnen Gentse startups in contact komen met grote bedrijven en business-to-business contracten afsluiten. Voor minstens 30 Gentse startups maken we de deelname gratis. Dag 2 en 3 kunnen startups en scale-ups pitchen voor een groep van investeerders om kapitaal op te halen.

Tot slot willen we **versneld digitale content** realiseren waarmee we onze stad en alle economische troeven (inter)nationaal op de kaart zetten. Samen met de partners vertegenwoordigd uit de Ghent Economic Board willen we dit najaar starten met de opmaak van diverse communicatiemiddelen rond 'Invest in Ghent' zodat we in het voorjaar van 2021 een communicatiecampagne kunnen starten.

Zo willen we **Gent technologiehoofdstad versneld zichtbaar maken.**

Relance maatregel	E/I				totaal
		2020	2021	2022	
Actief opvolgen van de impact van de crisis: impact dashboard van Graydon	E	32.670,00 €	- €	- €	32.670,00 €
Extra ondersteuning voor onze starters	E	20.000,00 €	20.000,00 €	- €	40.000,00 €
Extra begeleiding via partnerorganisaties van starters	E	50.000,00 €	- €	- €	50.000,00 €
Versterken van begeleiding ondernemers in moeilijkheden	E	10.000,00 €	10.000,00 €	- €	20.000,00 €
Duw in de rug voor transformatie: 'doorzetterscontracten'	I	145.000,00 €	505.000,00 €	100.000,00 €	750.000,00 €
Duw in de rug voor transformatie: 'doorzetterscontracten' – personeel 1 VTE A en 1 VTE B	E	42.083,00 €	129.683,00 €	88.945,00 €	260.711,00 €
Wandel- en ontdekkingsconcept in Gent in het kader van het Gentse zomerrelanceplan – Puur Gent ism Toerisme (50.000) en Cultuur (40.000).	E	90.000,00 €	- €	- €	90.000,00 €
Extra budget voor individuele coaching van ondernemingen binnen het Future Proof traject - Puur Gent	E	10.000,00 €	- €	- €	10.000,00 €
Heroriëntering communicatiebudget Puur Gent in kader van toerisme in eigen land – Puur Gent	E	80.000,00 €	- €	- €	80.000,00 €
Extra steun voor verfraaiing en renovatie van handelspanden	I	8.250,00 €	33.000,00 €	33.000,00 €	74.250,00 €
Totaal uitgaven		488.003,00 €	697.683,00 €	221.945,00 €	1.407.631,00 €

BIJLAGE 1

Overzicht vrijgemaakte en extra verkregen middelen voor relancepakket binnen Dienst Economie.